

Místní referendum

Abstrakt

Předkládaná práce se zabývá místním referendem, jediným běžně používaným institutem přímé demokracie v České republice. Místní referendum umožňuje občanům rozhodovat o důležitých otázkách ovlivňujících komunální politiku. Na rozdíl od komunálních voleb se rozhodnutí v místním referendu týká konkrétní otázky o budoucnosti života v obci. Hlavním cílem této práce je provést analýzu právní úpravy a odpovídající rozsáhlé judikatury, se zaměřením na problémy, které jsou nejčastějším předmětem sporů. Práce sestává z úvodu, devíti částí a závěru. První část se věnuje přímé demokracii, podává stručný přehled jejích forem a popisuje výhody a nevýhody tohoto uspořádání ve srovnání se zastupitelskou demokracií. Část druhá se zabývá právní úpravou tohoto institutu v pramenech mezinárodní, ústavní a zákonné úrovně. Též popisuje koncepci zákona o místním referendu, nejdůležitějšího předpisu upravujícího tuto problematiku. Část třetí se týká vymezení území, na kterém je možné místní referendum konat. Část čtvrtá se zabývá okruhem záležitostí, které spadají do samostatné působnosti obcí a o kterých je přípustné v místním referendu rozhodovat. Rozebírá nejběžnější předměty místních referend a popisuje zákonem stanovené výluky z přípustnosti místního referenda. Pátá část vymezuje okruh oprávněných osob a překážky výkonu hlasovacího práva. Část šestá rozebírá náležitosti návrhu přípravného výboru na konání místního referenda, proces přezkumu návrhu ze strany obce a postup při vyhlášení místního referenda. Část sedmá se zabývá platností a závazností rozhodnutí přijatého v místním referendu. Analyzuje vztah mezi velikostí obce a volební účastí a hodnotí přiměřenost zákonných podmínek. Osmá část se týká předběžné a následné soudní ochrany ve věcech místního referenda. Část devátá přibližuje na základě statistických údajů využívání institutu v praxi let 2006 až 2023. V závěru autor hodnotí celkové dopady právní úpravy a předkládá několik návrhů *de lege ferenda*.

Klíčová slova:

místní referendum, přímá demokracie, místní samospráva